

Правно - исторически факултет

2700 Благоевград, пл. „Георги Измирлиев - Македончето“
тел./факс: 073/88 66 17; <https://law.swu.bg> e-mail : admin@law.swu.bg

---

Конспект

по НАКАЗАТЕЛНОПРОЦЕСУАЛНО ПРАВО

1. Предмет, задачи и методологическа основа на науката за наказателен процес на Република България.
2. Източници на наказателнопроцесуалното право. Наказателнопроцесуални норми и наказателнопроцесуални правоотношения. Действие и тълкуване на наказателно-процесуалните норми.
3. Същност на наказателния процес на Република България. Фази, стадии и етапи на наказателния процес. Наказателнопроцесуални функции.
4. Система и обща характеристика на принципите (основните начала) на наказателния процес. Участие на съдебни заседатели в състава на съда.
5. Назначаемост на съдии, съдебни заседатели, прокурори и разследващи органи. Независимост на органите на наказателното производство.
6. Равенство на гражданите в наказателното производство. Състезателност. Равни права на страните.
7. Разкриване на обективната истина.
8. Официално начало.
9. Оценка на доказателствения материал и вземане на решения по вътрешно убеждение
10. Осигуряване на гражданите право на защита в наказателния процес. Процесуални гаранции.
11. Публичност на съдебните заседания.
12. Принцип на непосредственост. Устно извършване на наказателното производство.
13. Централно място на съдебното производство. Разглеждане и решаване на делата в разумен срок.
14. Понятията "участници", "субекти", "страни". Съдът – главен субект на наказателния процес. Състав на съда. Актове на съда. Подсъдност на наказателните дела.
15. Прокурор. Разследващи органи.
16. Обвиняем. Мерки за неотклонение и други мерки за процесуална принуда. Срок на мерките за процесуална принуда.
17. Пострадал. Мерки за защита на пострадалия.
18. Частен обвинител. Частен тъжител.
19. Граждански ищец. Граждански ответник.
20. Защитник. Повереник и особен представител.
21. Вещи лица; преводачи; преводач на български жестов език; специалисти-технически помощници; поемни лица. Свидетел. Защита на свидетеля.
22. Понятие за доказване в наказателния процес. Предмет на доказване.
23. Тежест на доказване.
24. Допускане, събиране, проверка и оценка на доказателствените материали.
25. Същност на доказателствата в наказателния процес.

26. Видове доказателства.
27. Същност на доказателствените средства в наказателния процес. Разлика с доказателствата и способите на доказване.
28. Видове доказателствени средства. Обяснения на обвиняемия.
29. Свидетелски показания.
30. Писмени доказателствени средства.
31. Веществени доказателствени средства.
32. Способи за събиране и проверка на доказателствен материал (спосobi на доказване). Разпит.
33. Оглед. Претърсване. Изземване.
34. Следствен експеримент. Разпознаване.
35. Експертиза.
36. Специални разузнавателни средства.
37. Образуване (започване) на досъдебното производство.
38. Досъдебно разследване. Привличане на обвиняем.
39. Действия на прокурора след завършване на разследването.
40. Предаване на съд и подготвителни действия за разглеждане на делото в съдебно заседание в първа инстанция. Разпоредително заседание.
41. Съдебно заседание в първа инстанция – общи положения. Действия по даване ход на делото.
42. Съдебно следствие.
43. Изменение на обвинението в съдебно заседание. Прекратяване и спиране на наказателното производство в съдебно заседание.
44. Съдебни прения. Последна дума на подсъдимия.
45. Постановяване на присъдата.
46. Възживно производство – обща характеристика.
47. Възживно производство – образуване и ред за разглеждане на делото от възживната инстанция.
48. Правомощия на възживния съд.
49. Касационно производство – обща характеристика.
50. Касационно производство – образуване и ред за разглеждане.
51. Касационни основания за отмяна или изменение на присъда или решение.
52. Правомощия на касационната инстанция.
53. Особени правила за разглеждането и решаването на някои категории дела. Бързо производство.
54. Ускоряване на наказателното производство.
55. Съкратено съдебно следствие в производството пред първа инстанция.
56. Освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.
57. Решаване на делото със споразумение.
58. Разглеждане на дела за престъпления, извършени от непълнолетни лица.
59. Разглеждане на дела за престъпления, извършени от лица, невладеещи български език.
60. Разглеждане на дела, подсъдни на военните съдилища.
61. Особени правила за разглеждане на дела за престъпления от общ характер, извършени от главния прокурор или от негов заместник
62. Привеждане в изпълнение на влезлите в сила актове на съда.
63. Възстановяване на наказателни дела.
64. Особени производства.
65. Производства във връзка с международното сътрудничество по наказателни дела. Трансфер на осъдени лица. Признаване и изпълнение на присъда на чуждестранен съд.

66. Международна правна помощ по наказателни дела. Трансфер на наказателно производство.
67. Решение по субсидиарна компетентност. Паралелни наказателни производства. Преюдициални запитвания по наказателноправни въпроси.
68. Екстрадиция. Европейска заповед за арест. Европейска заповед за защита. Европейска заповед за разследване.

Библиография

Основна

- Чинова, М. и Митов, Г. Кратък лекционен курс по наказателнопроцесуално право, Сиела, 2021
  - Чинова, М. Досъдебното производство по НПК. Теория и практика. Сиела, 2013
- Чинова, М. Гаранциите по НПК за защита на личните данни и на класифицираната информация, Сиела, 2011
- Чинова, М. Наказателнопроцесуална принуда и неприосновеност на личността, Сиби, 1998
- Вучков, В. Предмет и тежест на доказване в наказателното производство, Сиби, 2008
- Вучков, В. Образуване на досъдебното производство – актуални проблеми, С., 2015
- Вучков, В. Доказателствени средства в наказателното производство. Същност и видове, Сиела, 2023
- Чанкова, Д. Медиацията между жертвата и извършителя на престъплението, Фенея, 2002
- Чанкова, Д. Възстановителното правосъдие. Сравнителноправен анализ, Авангард Прима, 2011
- Чанкова, Д. Разследване на лъжесвидетелстване, 1995
- Чанкова, Д. Европейската заповед за защита: нов инструмент в подкрепа на жертвите на престъпления, *Европейското бъдеще на България*, Сборник материали от Годишната конференция на Юридическия факултет на УНСС, 2012
- Чанкова, Д. Новите европейски стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления, Общество и право, 2013, кн.4
- Манев, Н. Теория на наказателното правораздаване, Сиела, 2016
- Цонков, Ив. Теория и практика на съдебното производство по наказателни дела, Сиела, 2014
- Салкова, Е. Проблеми на доказването в наказателния процес, 2012
- Павлов, Хр. и Пеева, Р. Способите на доказване в наказателния процес, изд. БСУ, 2019 г.
- Митов, Г. Същност на касационното производство по наказателни дела, Сиби, 2011
- Митов, Г. Наказателни дела от частен характер, Сиби 2017
- Митов, Г. Възтивно производство по наказателни дела, Сиби, 2016
- Митов, Г. Възобновяване на наказателни дела, Сиби, 2011
- Кръстева, З. Свидетелите-очевидци в наказателното производство, София, 2019
- Смолички, П. Повереникът в наказателния процес на Република България, Сиела, 2023 г.

- Ройчев, Я. Частното обвинение в българския наказателен процес, Сиела, 2017
- Петрова, Д. Съдебното следствие в наказателния процес, Сиела 2016
- Бозова, В. Съкратеното съдебно следствие в българския наказателен процес, Сиела, 2021
- Давидкова-Димитрова, Д. Защитникът в наказателния процес на Република България, Сиби, 2017
- Грозев, П. Специални разузнавателни средства, Сиела, 2017
- Маринова, Г. Споразумението в българския наказателен процес, Сиби, 2017
- Маринова, Г. Екстрадицията и Европейската заповед за арест, 2009
- Которова, Ив. Европейска прокуратура, Сиела, 2014
- Тонева, Г. Европейската прокуратура и българското наказателно и наказателно-процесуално право, Сиела, 2017
- Коларов, Т. Съдебното сътрудничество между държавите-членки на ЕС, Сиела, 2012
- Гиргинов, А., Войнова, Р. Българско - Английски наръчник за международно правно сътрудничество по наказателни дела, С.: Нова звезда, 2017 г.
- Гиргинов, А. Международна правна помощ по наказателни дела, Софи-Р, 2012

Допълнителна

- Сборник Тълкувателни решения и постановления на ВКС и ВС на РБългария по наказателни дела 1957-2020, съст. В. Вучков и Евг. Стоянов. Изд. Нова звезда, 2021
- Макбрайд, Дж. Правата на човека и наказателният процес. Практиката на Европейския съд по правата на човека, Съвет на Европа, 2009
- Сборник доклади "Наказателното правораздаване-традиции и перспективи", Ун.Изд. "Св. Кл. Охридски", 2018
- Сборник доклади „Съвременни предизвикателства пред наказателното законодателство“, Ун.Изд. "Св. Кл. Охридски", 2018
- Сборник доклади «Научни четения в памет на В. Ганев и Н. Долапчиев», Ун. Изд. «Св. Кл. Охридски», 2017
- Сборник доклади „Наказателното законодателство - традиции и перспективи“, Сборник доклади , Ун. Изд. „Св. Кл. Охридски“, 2016
- Сборник доклади „Европейски перспективи за развитие на наказателното законодателство“, Ун. Изд. „Св. Кл. Охридски“, 2014
- Раймундов, П. Етични въпроси при изпълнение на службата на съдия, прокурор и следовател, Нова звезда, 2017
- Вучков, В. Наказателен процес- схеми, таблици, определения, литература, Сиби, 2023
- Маринова, Г., Салкова, Ек., Ройчев, Я. Тестове и казуси по наказателен процес. Сиела, 2021
- Chankova, D. „Latest European Achievements and New Challenges in Victimology and Victim Protection. Towards victim-centred criminal justice system“. Global Advances In Victimology and Psychological Studies, JGU, India, 2022, Vol.1, Issue 1, pp.31-38
- Chankova, D. “Presumption of Innocence: Cases of Infringement Implications from Bulgaria”, JUST AFRICA. All –Africa Journal of Criminal Justice, 2022, Vol. 7, No 1, pp.25-32

Януари, 2024 г.